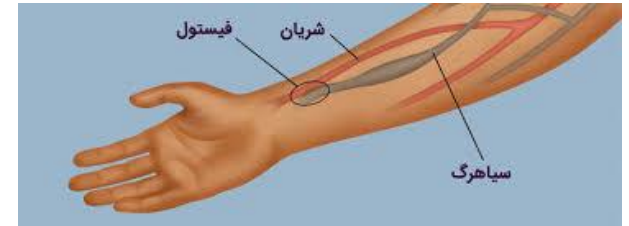

فیستول چیست؟ وقتی کلیه های شما از کار می افتد، یک روش درمان آن دیالیز خونی میباشد. تا اب و مواد اضافی را از بدن شما خارج کند. برای انجام دیالیز باید در بدن راهی ایجاد شود تا از آن طریق بیمار به دستگاه دیالیز وصل گردد. که بطور معمول از روش کاتتر-فیستول-گرفت استفاده می گردد. در اینجا توضیح مختصری در مورد فیستول ونحوه مراقبت ونگهداری آن میپردازیم.

در انجام عمل فیستول در زیر پوست پهلوی شریان رابه پهلوی ورید پیوند میزنند. از این طریق جریان خون ورید قویتر شده وبرجسته تر میشود ودسترسی به آن آسانتر میگردد ودر هنگام لمس محل عمل ضربان دار بوده وارتعاش (تریل) در محل عمل واطراف ان ایجاد میگردد. فیستول در صورت استفاده صحیح از ۵-۷ سال وگاهی تا ده سال کارکرد خواهد داشت.

چگونه بعد از عمل مراقب فیستول خود باشید.

۱- دست عمل شده را بالاتر از سطح قلب نگه دارید تا زخم التیام یابد. ۲- محل عمل را از نظر خونریزی کنترل کنید در صورت خونریزی فوراً اطلاع دهید. ۳- آن را خشک نگه دارید و داخل وان یا استخر نروید. ۴- تا یک هفته بعد از عمل محل آن را روزانه پانسمان کنید. بهتر است پانسمان بصورت استریل و در مرکز درمانی انجام شود

۵- حتما داروهای تجویزی پزشک از جمله آنتی بیوتیک و مسکن را درست مصرف کنید. ۶- در صورت بروز علائم تورم-قرمزی-گرمی در محل عمل حتما به پزشک مراجعه کنید. یا در بخش به پرستار اطلاع دهید

۷- هر روز فیستول خود را از نظر تریل-ارتعاش و ضربان تحت نظر بگیرید.

۸- بخیه های محل عمل معمولاً پانزده روز بعد از عمل باید برداشته شوند. حتما در این تاریخ به پزشک خود مراجعه کنید.

۹- جهت کارکرد بهتر فیستول و برجسته تر شدن رگها باید بعد از برداشتن بخیه ورزشهای مربوط به فیستول را انجام دهید. که شامل (۱- یک توپ یا حلقه پلاستیکی که در داروخانه ها یا وسایل ورزشی قابل فروش است تهیه و آن را با دست فشار دهید روزانه چندین بار این ورزش را انجام دهید. ۲- یک وزنه نیم کیلویی را در دست عمل شده گرفته و دست را از آرنج خم و راست کنید. مثلاً بیست بار این حرکت را انجام دهید و بعد استراحت کنید. بعد دوباره این حرکات را انجام دهید)

۱۰- از پوشیدن لباس تنگ-دستبند-انگو-در دست فیستول دار بپرهیزید

۱۱- فیستول معمولاً ۶ هفته بعد از عمل آماده استفاده میشود. بهتر قبل از استفاده از آن از جراح اجازه استفاده را بصورت کتبی دریافت کنید و در بخش هم قبل از استفاده از آن یک رضایت نامه امضاء خواهید کرد. که میتواند از فیستولتان استفاده کنند و در مورد آن هم حتما توضیحات توسط پرستار به شما داده خواهد شد. تا نگرانی نداشته باشید.

۱۲- نگذارید از دست فیستول دار فشار گرفته شود یا آزمایش گرفته شود یا خونگیری گردد. و حتما اطلاع دهید که در کدام دستتان فیستول دارید. ۱۳- روی دست فیستول دار نخوابید و آن را زیر سرتان نگذارید و با آن وزنه بیشتر از یک کیلوگرم برندارید

۱۴- از تیغ برای زودودن موهای دستتان استفاده نکنید. ۱۵- سعی کنید سرخود دارویی مصرف نکنید که باعث افت فشار خون شما شود. چون افت شدید باعث از کار افتادن فیستول خواهد شد. ۱۶- اگر دستتان در هنگام خواب و استراحت درد میکند یا انگشتانتان سرد و رنگ پریده یا کرخت است حتما به پزشک یا پرستار اطلاع دهید

۱۷- دستتان (محل فیستول) را زیر آب گرم در حمام به آرامی ماساژ دهید یا از کیسه آب گرم (داغ نباشد) یا حوله ولرم روی آن استفاده کنید. ۱۸- حتما قبل از ورود به بخش دیالیز و بعد از برداشتن چسب از روی دست بعد از دیالیز دستهای خود را با آب و صابون تمیز بشوید. این کار مانع از عفونت فیستول شما خواهد شد. سعی کنید همیشه دستهای خود را تمیز نگه دارید ۱۹- محل فیستول را نخارانید اگر حساسیت یا خارش داشت. اطلاع دهید تا درمان شود. ۲۰- ناخنهای خود را تا حد امکان کوتاه نگه دارید.

۲۱- طی دیالیز به محل فیستول عطسه و سرفه نکنید. ۲۲- حتما دقت کنید پرستار هنگام سوزن زدن محل سوزن را با الکل تمیز کند و بعد از ضد عفونی محل سوزن به آن دست نزنید و نیازی پرستار نباید در هنگام سوزن زدن به فیستول ماسک داشته و دستکش در دست داشته باشد.

۲۳- از پمادهای ویتامینه ویا روغن زیتون جهت ماساژ محل فیستول و اطراف آن استفاده کنید و حداقل روزانه به مدت پانزده دقیقه آن را به آرامی ماساژ دهید (پماد میووین- پماد دکسپانتول- و پماد ویتامین A+D)

در مورد کارکرد فیستول: اگر گرفت یا فیستول شما کارکرد و خوندهی مناسب نداشت کیفیت دیالیز شما پایین خواهد آمد و سم از بدن شما خوب دفع نخواهد شد.

معمولا در زمان عدم کارکرد مناسب فیستول یا گرفت امکان دارد برای شما از دست مربوطه سونوگرافی نوشته شود و یا تاکید شود که به جراح خود مراجعه کنید تا علت را بررسی کنند که حتما در اصرع وقت این کار را انجام دهید.

چند توصیه بطور خلاصه و مجدد فقط جهت جمع بندی حضورتان تاکید میگردد:

۱- شستشوی محل فیستول با آب و صابون شاید به نظر خیلی کار ساده ای به نظر برسد ولی همین کار ساده باعث خواهد شد عمر فیستول شما افزایش پیدا کند. مثلا اگر فیستول شما قرار است پنج سال کار کند اینکار طول عمرش را چندسال بیشتر از آن خواهد کرد.

۲- ورزش ندادن فیستول خیلی زود باعث از کار افتادن آن خواهد شد. چون رگها در اثر تزریقهای مکرر ضعیف خواهند شد. ولی با یک ورزش ساده و ماساژ دادن ملایم رگهای دستتان را نرم و قوی میکند و طول عمر فیستولتان را بالا میبرد.

بیمارستان باقرالعلوم اهر نحوه مراقبت از فیستول شریانی وریدی در دیالیز

تهیه و تنظیم: آموزش همگانی بیمارستان
باقرالعلوم اهر

آبان ماه سال ۱۳۹۸

